

Співробітникам і студентам Київського відділення МФТІ

Від імені Відділення фізики і астрономії Національної академії наук України щиро вітаю професорсько-викладацький і допоміжний склади, а також студентів з *30-річчям* від дня заснування КВ МФТІ.

Ювілей – чудова нагода, щоб ще раз засвідчити довголітнє існування нерозривної зв'язки *фізики і техніки*, єдність і перспективність якої наші наукові “батьки” та “діди” зрозуміли десь біля 100 років тому, коли в Радянському Союзі була створена ціла низка академічних *фізико-технічних* інститутів – у Ленінграді, а згодом у Томську, Свердловську, Дніпропетровську, Харкові. Фундаментальна і прикладна наука і у нас, і в усьому світі почала розвиватися надзвичайно швидко, постійно вимагаючи талановитого, енергійного поповнення. Найкращі випускники фізичних факультетів класичних університетів тим самим зосереджувались в профільних академічних установах, суттєво ослабляючи професорсько-викладацький склад вузів. А це, в свою чергу, відбивалося на підготовці студентів, які були позбавлені можливості вчитися навичкам справжньої наукової роботи.

Цю ваду необхідної країні *фізико-технічної* освіти добре зрозуміла група наших видатних вчених, серед яких були, академіки фізики П.Л. Капиця, Л.Д. Ландау, Г.С. Ландсберг, математик С.М. Нікольський, механік Л.І. Седов, хімік М.М. Семенов. Вони звернулися до керівництва СРСР з відповідним листом, результатом якого стало створення на рубежі 50-х років ХХ-го століття Московського фізико-технічного інституту у селищі Долгопрудному поблизу Москви. В ньому була впроваджена принципово нова система навчання, за якою перші роки студенти отримують якомога глибшу фундаментальну освіту і вже з III-IV-го курсів приступають до власної наукової роботи у так званих базових інститутах, як правило, академічних.

Прогресивна система підготовки кадрів, яка невдовзі стала зватися “системою МФТІ”, швидко набула популярності, тому не дивно, що і в Києві вона мала знайти і знайшла своє достойне місце. Її втіленням став Фізико-технічний учбовий центр НАН України, або КВ МФТІ, яке, без перебільшення, з неперевершеним іншими вузами ККД успішно працює ось вже три десятиріччя.

Звичайно, коли фізичний (в усіх значеннях) рівень випускників загальноосвітніх шкіл України невпинно спадає (або, як мінімум, не зростає) ключову роль вашого відділення неможливо переоцінити. Ваші вихованці на протязі багатьох років демонструють високий рівень підготовки та спроможність ефективно працювати над розв'язанням найсучасніших проблем нашої рідної науки фізики, причому це стосується як *фундаментальних*, так і *прикладних* її напрямів. Не секрет і викликає глибоку повагу те, що ваше відділення, крім *фізико-технічних*, давно і успішно опанувало й інші спеціалізації підготовки висококласних фахівців, а саме: інформатику, електрозварювання, матеріалознавство, біологію. Впевнений, не за горами поява серед ваших вихованців і таких вкрай потрібних суспільству спеціалістів для бурхливо народжуваної в усіх розвинених країнах *наноіндустрії*, як "нанофізики", "нанохіміки", "нанобіологи", "наноматеріалознавці", "нанотехнологи" тощо.

Хотів би звернутися до теперішніх студентів – майбутніх випускників. Багатьом з вас, сподіваюсь, випаде після навчання приступити до роботи у науково-дослідних інститутах різного профілю. Якщо ви схочете зростати як фахівці і не дряхліти як особи, раджу вам не втрачати тісних контактів з своєю *alma mater* та наступними поколіннями студентів, вчити їх і навчатися у них, розвиваючи свої вміння і свій кругозір. Коли ви не будете навчати молодь, ви почнете старіти, навіть не будучи літніми людьми, і, як наслідок, досить швидко відірветесь від справжньої науки або техніки.

Ось такий маленький завіт дозвольте вам разом з побажаннями подальшої плідної співпраці у зв'язці професор-студент і передати сьогодні від імені всіх тих, хто входить до складу ВФА НАН України.

З повагою,

академік-секретар Відділення фізики і астрономії

НАН України

академік НАН України В.М. Локтєв

Київ, березень 2008